

МАРКАЗИ МИЛЛИИ ТЕСТИИ НАЗДИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ИМТИҲОНҲОИ МАРКАЗОНИДАИ ДОХИЛШАВӢ
ДАВРИ ЯКУМ

Китобчаи ТЕСТ | 2025

Қисми А.2

Варианти

- ☒ Забони тоҷикӣ
- ☒ Математика
- ☒ География
- ☒ Забони хориҷӣ

3

Саволнома аз чор субтест иборат аст: **забони тоҷикӣ, математика, география** ва **забони хориҷӣ**. Субтестҳои **забони тоҷикӣ** ва **забони хориҷӣ** 25 саволу масъала, субтести **география** 26 саволу масъала, субтести **математика** 27 саволу масъаларо дар бар мегиранд.

Саволу масъалаҳои тест дар ду навъ таҳия шудаанд: саволу масъалаҳои пӯшида (бо интиҳоби як ҷавоби дуруст ва муайян кардани мувофиқат) ва кушода.

Дар саволу масъала бо интиҳоби як ҷавоби дуруст чор гуна (вариант)-и ҷавоб дода мешавад, ки танҳо яктояш дуруст аст.

!

Масалан, агар Шумо варианти “В”-ро ҷавоби дурусти савол интиҳоб кунед, пас онро дар варақаи ҷавобҳо ин гуна ишора намоед:

A	B	C	D
☐	☒	☐	☐

Дар саволу масъала барои муайян кардани мувофиқат ба ҳар унсури дар сутуни чап додашуда (калима, ибора, ҷумла, формула, функсия ва ғайра) аз унсурҳои сутуни рост, ки яктоаш зиёдтӣ, унсури мувофиқ интиҳоб карда мешавад.

!

Масалан, агар ба унсури “А”, ба фикри Шумо, ҷавоби мувофиқ рақами 2, ба унсури “В” рақами 4, ба унсури “С” рақами 1 ва ба унсури “D” рақами 5 бошад, дар варақаи ҷавобҳо ин гуна ишора намоед:

	1	2	3	4	5
A	☐	☒	☐	☐	☐
B	☐	☐	☐	☒	☐
C	☒	☐	☐	☐	☐
D	☐	☐	☐	☐	☒

Ҷавоби саволу масъалаи кушода адади бутуни мусбат аст, ки ҳар рақами он дар катаки алоҳидаи варақаи ҷавобҳо навишта мешавад. Воҳидҳои ченак, ба мисли кг, л, м, км², Ом, °С ва ғайра дар варақаи ҷавобҳо **навишта намешавад**.

!

Масалан, агар Шумо **268 км**-ро ҷавоби дурусти масъала ҳисоб кунед, дар варақаи ҷавобҳо танҳо ададро нависед:

2	6	8	
---	---	---	--

Барои ҷавоб додан ба саволҳо ва ҳалли масъалаҳои тест **200 дақиқа** муайян шудааст.

!

Пас аз шинос шудан бо дастур, ки маъмури имтиҳон хондааст, дар паси варақаи ҷавобҳо ҷумлаи **«Бо тартиби гузаронидани имтиҳон шинос шудам»-ро нависед** ва имзо гузоред.

Дар вақти иҷрои тест **бодикқат бошед**.

Ҷавобҳоро аввал дар китобчаи тест **ишора намоед/нависед**.

Агар дар ҷавоб ёфтани ба ягон саволу масъала душворӣ кашед, **саросема нашавед** ва **ба ҳаяҷон наомада**, ба иҷрои тест идома диҳед. Пас аз ҷавоб гуфтани ба дигар саволу масъалаҳо ба саволу масъалаи бароятон душвор **баргардед**.

ТАРТИБИ ПУР КАРДАНИ ВАРАҚАИ ҶАВОБҲО

- пеш аз ҷавоб додан ба саволҳо ва ҳалли масъалаҳо дар варақаи ҷавобҳо **рақами варианти китобчаи тести худро ишора намоед**;
- ҷавобро дар варақаи ҷавобҳо мувофиқи тартиби пур кардани варақаи ҷавобҳо, чунонки дар боло нишон дода шуд, **ишора намоед/нависед**;
- **аз ёд набароред**, ислоҳ намудани ҷавоб дар варақаи ҷавобҳо **МУМКИН НЕСТ** – ҷавоби ба тарзи дигар ишорагардида/навишташуда ва ислоҳгардида **ба назар гирифта намешавад**;
- пеш аз супоридани варақаи ҷавобҳо бори дигар **боварӣ ҳосил намоед**, ки ҷавоби ҳамаи саволу масъалаҳо дар варақаи ҷавобҳо ишора/навишта шудааст.

Варақаи ҷавобҳоро ҳатман ба маъмури имтиҳон супоред, онро аз синфхона баровардан **МУМКИН НЕСТ**.

Варақаи ҷавобҳо такроран дода намешавад.

Амалҳои зерин дар рафти имтиҳон **МАНЪ АСТ**:

- гуфтугӯ, ёрӣ додан, ҳалал расонидан ба ҳамдигар ва (ё) истифода кардан аз ёрии шахсони дигар дар иҷрои саволу масъалаҳои тест;
- иваз кардани ҷойи нишаст, китобчаҳои тест, варақаҳои ҷавобҳо ва ҳар гуна навиштаҳои ҳамдигар;
- гузоштани қайду ишораҳои ба имтиҳон дахлнадошта дар варақаи ҷавобҳо, аз ҷумла, дар ҳошияҳои он;
- аз синфхона баровардани варақаи ҷавобҳо ва китобчаи тест (китобчаи тестро танҳо пас аз супоридани варақаи ҷавобҳо ба маъмури имтиҳон бо худ баровардан мумкин аст).

Дар ҳолати вайрон кардани ин талабот мутасаддиён ҳуқуқи аз имтиҳон хориҷ кардани Шуморо доранд.

Фаромӯш накунед:

- нусхаи электронии варақаи ҷавобҳои Шумо пас аз дастрас шудани варақаҳои ҷавобҳо ба Марказ дар кабинетҳои инфиродиатон гузошта мешавад;
- ҷавобҳои дуруст (калид)-и саволу масъалаҳои тести дар имтиҳон истифодашуда **беғоҳи рӯзи имтиҳон** дар сомонаи Марказ (www.ntc.tj) нашр карда мешаванд;
- аз натиҷаи имтиҳонҳо ба Шумо рӯзи 21-уми июл хабар медиҳанд.

Ба Шумо комёбӣ меҷӯҳем!

1 Вазифаи ҳарфи *й*-ро дар калимаҳои ишорашуда муайян намоед:

Магар одамӣ набӯдӣ, ки асири дев мондӣ,

Ки фаришта раҳ надорад ба макони одамият. Саъдии Шерозӣ

- A) пасванди исмсоз
- B) пасванди сифатсоз
- C) бандаки феълӣ
- D) бандаки хабарӣ

2 Дар кадом гурӯҳи калимаҳо бо иваз намудани садонок маънои калима тағйир меёбад?

- A) танг, санг
- B) барг, сард
- C) занг, ранг
- D) бахт, тахт

3 Дар навишти кадом калимаҳои ҷумлаи зерин ғалат роҳ ёфтааст?

Аммо ҷаҳд кун, ки агарчи асилу гавҳарӣ бошӣ, гавҳари тан аз гавҳари асл беҳтар, чунонки гуфтаанд: “Шарафу бузургӣ ба хираду адаб аст, на ба нужоду нисаб”. Унсурулмаолии Кайковус

- A) хираду адаб
- B) нужоду нисаб
- C) асилу гавҳарӣ
- D) шарафу бузургӣ

4 Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенуқта ҳаммаъноии калимаи *русторо* гузоред:

Яке аз дарвозаҳои шахр аз Тобирон ба сӯи ...е Расон ном боз мегардид.

С. Улуғзода

- A) деҳкада
- B) шаҳрак
- C) мавзеъ
- D) ноҳия

5 Ба ҷойи сенуқтаҳои калимаҳои зидмаъноии мувофиқро гузоред:

Ҳар ... -ро ...-е ва ҳар роҳро поёне бошад. Зарбулмасал

- A) гул, хор
- B) мард, зан
- C) баҳор, ҳазон
- D) осмон, замин

6 Таъбири “*замин сахт – осмон баланд*” чӣ маъно дорад?

- A) чора надоштан, ноилоҷ мондан
- B) тадбир чустан, кӯшиш намудан
- C) ба осмон баромада натавоништан
- D) эътирофи сахтии заминро баландии осмон

7 Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенукта ибораи рехтаи мувофиқро гузоред:
Оқибат ҷудой ..., дар пайи ҷустуҷӯи ту афтодам. С. Айни

- A) аз чонам гузашт
- B) ба чонам расид
- C) чонамро халос кард
- D) чонам сахтӣ кард

8 Услуби баёни матни зеринро муайян намоед:
Маркази ҷавонони ш. Душанбе аз Шумо эҳтиромона хоҳиш менамояд, ки барои намоиши песаи “Гунаҳкорони беғуноҳ” 10 костюми мардона диҳед.

Мо уҳдадор мешавем, ки костюмҳои гирифтаро то 15-уми апрели соли 2018 ба Шумо месупорем.

- A) илмӣ
- B) бадеӣ
- C) публицистӣ
- D) расмӣ-коргузорӣ

9 Исмҳои маъниро нишон диҳед:

- A) шаршара, ғулғула
- B) қаламдон, намакдон
- C) мардигарӣ, одамгарӣ
- D) намоишгоҳ, парастигарӣ

10 Сифати мураккабе, ки дар қолаби *исм + исм* сохта шудааст:

- A) меҳрафзо
- B) моҳпайкар
- C) меҳмондор
- D) муродбахш

11 Ба ҷойи сенукта дар ҷумлаи зерин ҷонишини мувофиқро гузоред:

Бидон ва огоҳ бош, эй писар, ки мардуми беҳунар доим бесуд бошад, чун мугелон, ки тан дораду соя надорад, на ...ро суд кунад ва на гайраро.

Унсурулмаолии Кайковус

- A) худ
- B) ҳама
- C) ҳеҷ кас
- D) ҳамон

12 Ба ҷойи сенукта феъли замони гузаштаи ҳикоягии нақлиро гузоред:

Шавҳаришро аз дилу ҷон дӯст Ҷ. Иқромӣ

- A) медошт
- B) медорад
- C) дошта буд
- D) медоштааст

13 Зарфе, ки аз сифатҳои такрор сохта шудааст.

- A) молида-молида
- B) оҳиста-оҳиста
- C) сабук-сабук
- D) чанд-чанд

14 Ба ҷойи сенуқта пайвандаки мувофиқро гузоред:

Вай маҷбур буд ин ҳама коруборро ҳудаи анҷом диҳад, ... ман хурд будам, қорҳои вазнини хонагӣ аз дасти ман намеоманд. С. Улуғзода

- A) гарчанде ки
- B) ҳол он ки
- C) модом ки
- D) зеро ки

15 Кадоме аз ин ибораҳо бо роҳи алоқии вобастагии пасояндӣ таркиб ёфтааст?

- A) гапро ду накардан
- B) ҳиҷолат кашидан
- C) ҳайкали ёдгор
- D) ба сар давидан

16 Ҷумлаи содаи дутаркибаро муайян намоед:

- A) Рӯ ба роҳи омадааш гардонд. К. Мирзоев
- B) Мо ба тарадлуди сафар афтодем. С. Улуғзода
- C) Шабро дар ҷойхона гузарондем. С. Улуғзода
- D) Чашмавро кушода ғӯш андохтам. П. Толис

17 Кадом аъзои ҷумла ҷида шудааст?

Офтоб аз наси лахта-лахта абрҳои сафед гоҳ рух менамуду гоҳ пинҳон мешуд.
Б. Фирӯз

- A) муайянкунанда
- B) пуркунанда
- C) мубтадо
- D) ҳабар

18 Ба ҷойи сенуқта муайянкунандаи мувофиқи ҷумларо гузоред:

Шоирони ...аш ӯро устод ва султони шоирон номидаанд.

- A) оянда
- B) ҳамсафар
- C) ҳамаср
- D) гузашта

19 Хели чумлаи пайравро муайян кунед:
Аз оҳанги хонишаи маълум мешуд, ки ӯ маъниҳои бештарини он байтҳоро он қадар дуруст намедонад. С. Айни

- А) чумлаи пайрави хабар
- В) чумлаи пайрави мубтадо
- С) чумлаи пайрави пуркунанда
- Д) чумлаи пайрави муайянкунанда

20 Яке аз унвонҳои Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ.

- А) Шайхурраис
- В) Маликушшуаро
- С) Одамушшуаро
- Д) Ҳакимулҳукамо

21 Ҳаммаъноҳи калимаҳои ишорашударо муайян кунед:

А) Аз ин сабаб дар гирифтани ӯ таъхир кард ва дар он дигар таъчил. Саъдии Шерозӣ	1) беҳабарӣ, бепарвой, фаромӯшӣ
В) Баъди хомӯшии дурударози бағоят ногуворе , ки ба миён омад, меҳмонон бархоста хайрухуш карданд. Сотим Улуғзода	2) дер кардан, қафо мондан
С) Овар бурун зи гӯшат ин пунбаҳои ғафлат , Дар дарси нуктасанҷон дар ком каш забонро. Махфӣ	3) бетакаллуф, бебок, далер, нотарс
Д) Гови густох андар он хона бичаст, Мард барҷасту қавоимҳош баст. Ҷалолиддини Балхӣ	4) шикастан, кандан, буридан
	5) номуносиб, номувофиқ, нописанд

22 Ба қойи нуктаҳои калимаҳои тақлидии мувофиқро гузored:

А) Аз дур ... садои пой шунида мешуд.	1) шитир-шитир
В) Аз тарафи бозори хиёбон ... овози доира меомад.	2) даранг-даранг
С) Зарраҳои вай ... ҷило медоданд.	3) шалап-шалап
Д) Дар берун ҳанӯз ... борон меборид.	4) ялт-ялт
	5) ғув-ғув

23 Чӣ гуна муносибат доштани ҳиссаҳои чумлаҳои мураккаби пайвастро муайян намоед:

А) Дами гулханнишини рафту айёми баҳор омад. А. Дехотӣ	1) муносибати ҷудой
В) Чашми падару писар аз дар канда намешуд ва гӯши онҳо мунтазири шарфаи по буд. Р. Ҷалил	2) муносибати шартӣ
С) Аҳмадҷон маънои калимаҳои нафаҳмидаашро ё аз фарҳанг меёфт, ё бародараш ба ӯ шарҳ медод. С. Айни	3) муносибати хилофӣ
Д) Вай ба чорбоғ чашм дӯхт, аммо онро дар ин ҳолат ҳеҷ кас нашинохт. Ҳ. Карим	4) муносибати ҳамзамонӣ
	5) муносибати пайиҳамзамонӣ

Бо сипоҳдоронаш ба даргоҳи падарарусаи равон шуд. Аз “Достонҳои Шохнома”

A) бо сипоҳдоронаш	1) ҳол
B) падарарусаи	2) хабар
C) равон шуд	3) мубтадо
D) ба даргоҳ	4) пуркунанда
	5) муайянкунанда

A) Ҷаҳонро хуррамӣ аз деҳқон аст,
Аз ӯ гаҳ заръ, гоҳе бўстон аст.
Носири Хусрав	1) Илм омӯхтан дар хурдсолӣ инсонро бештар инкишоф медиҳад.
B) Ба ҳангоми барноии кӯдакӣ,
Ба дониш тавон ёфтан зиракӣ.
Абушакури Балхӣ	2) Бо дигарон ҷӣ гуна ки муносибат кунӣ, бо ту низ ҳамон гуна рафтор хоҳанд кард.
C) Мапиндор, эй дар ҳазон кишта ҷав,
Ки гандум ситонӣ ба вақти дарав.
Саъдии Шерозӣ	3) Ободии дунё аз кишоварз аст, зеро кишту қор ва боғу гулзор маҳсули дасти ӯст.
D) Дар ҷавонӣ саъй кун, гар беҳалал
хоҳӣ амал,
Мева бенуқсон бувад, чун аз
дарахти навбар аст.
Абдурраҳмони Ҷомӣ	4) Инсон дар ҷавонӣ ба воситаи донишомӯзӣ қори хуб қарда метавонад.
	5) Ҳар қоре, ки дар ҷавонӣ иҷро мешавад, самарай бештар ва сифати беҳтар дорад.

Лутфан, ба варақаи ҷавобҳо гузаронидани ҷавобҳоятонро фаромӯш накунад. Пур қардани варақаи ҷавобҳо ҳатмӣ аст.

1 Ҳисоб кунед:

$$5,8 + 34 \cdot \frac{1}{2}.$$

- A) 40,3
- B) 75
- C) 22,8
- D) 7,5

2 Ҳисоб кунед:

$$\frac{\sqrt{125} + \sqrt{20}}{\sqrt{5}}.$$

- A) 29
- B) 7
- C) $7\sqrt{5}$
- D) $\sqrt{29}$

3 Соҳаи муайянии функцияи касрии $y = \frac{1}{ax+b}$.

- A) маҷмуи ҳамаи ададҳои бутун, ки махраҷ аз нол калон аст.
- B) маҷмуи ҳамаи ададҳои ҳақиқии $y \geq 0$
- C) маҷмуи ҳамаи ададҳои натуралӣ
- D) маҷмуи ҳамаи ададҳои ҳақиқӣ, ки махраҷ ба нол баробар нест.

Ҷой барои сиёҳнавис

4

Решаи муодиларо ёбед:

$$\frac{x^2 - 25}{x} - \frac{5 + 2x}{2} = 0.$$

- A) 50
- B) -10
- C) 5
- D) -2,5

5

Аз анборе, ки дар он 4,5 т картошка захира гардида буд, ба мағозаи якум 1 825 кг ва ба мағозаи дуюм 1 235 кг камтар картошка фиристода шуд. Дар анбор чанд килограмм картошка боқӣ монд?

- A) 2 470
- B) 1 325
- C) 2 085
- D) 1 225

6

Дар синфи мо 15 нафар шоколади сиёҳ ва 16 нафар шоколади сафедро дӯст медорад. 10 нафар ҳам шоколади сиёҳ ва ҳам шоколади сафедро дӯст медорад. 2 нафар умуман шоколадро наменвисандад. Дар синфи мо чанд нафар хонанда таҳсил мекунад?

- A) 23
- B) 21
- C) 31
- D) 33

Чой барои сиёҳнавис

7

Мизоч меҳоҳад автомобилро барои як шабонарӯз ба иҷора гирад, ки бо он ҳамагӣ 300 км роҳро тай кунад. Дар чадвал нархи иҷораи се автомобил оварда шудааст. Ғайр аз ин, мизоч бояд маблағи сӯзишвориро низ пардохт намояд. Агар мизоч хароҷоти камтарини иҷораро интихоб кунад, ӯ чанд сомонӣ харч хоҳад кард?

Автомобил	Сӯзишворӣ	Нархи 1 литр	Сарфи сӯзишворӣ дар 100 км	Маблағи иҷора
A	Газ	7 сомонӣ	21 л	200 сомонӣ
B	Солярка	9 сомонӣ	15 л	250 сомонӣ
C	Бензин	10 сомонӣ	12 л	300 сомонӣ

- A) 525
- B) 641
- C) 420
- D) 660

8

Қимати хурдтарини натуралии a -ро ёбед, ки барои он касри $\frac{a}{3}$ аз касри $\frac{a+1}{4}$ калон аст.

- A) 3
- B) 2
- C) 4
- D) 5

9

Қимати ифодаро ёбед: $\sin 750^\circ$.

- A) 1
- B) $\frac{\sqrt{3}}{2}$
- C) $\frac{\sqrt{2}}{2}$
- D) $\frac{1}{2}$

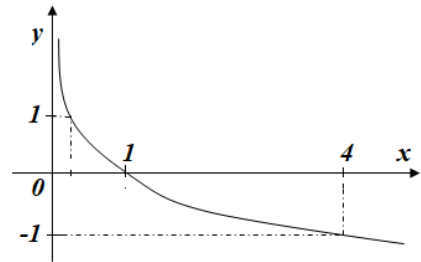
Ҷой барои сиёҳнавис

10 Дар кадом ҷавоб ҳангоми $k \in Z$ ҳамаи решаҳои муодилаи $\sin x = 1$ дода шудааст?

- A) $x = \frac{\pi k}{2}$
- B) $x = \frac{\pi}{2} + 2\pi k$
- C) $x = \pm \frac{\pi k}{2}$
- D) $x = \frac{\pi}{2} + \pi k$

11 Дар расм графики функсияи $y = \log_a^x$ тасвир шудааст. Қимати a -ро ёбед.

- A) 1
- B) 0,25
- C) -1
- D) 4

12 Абсиссаи нуқтаи буриши хатҳои рости $x - y = 1$ ва $3x + 2y = 23$ -ро ёбед.

- A) 6
- B) 4
- C) 5
- D) 1

Ҷой барои сиёҳнавис

13 **Функцияи**

$$f(x) = b \sin 2x \text{ ва } f' \left(\frac{\pi}{6} \right) = 15$$

дода шудааст. Қимати b -ро ёбед.

- A) 10
- B) 5
- C) 15
- D) 30

14 Ба графики функцияи $f(x) = 3x^2 - 6x + 10$ расанда гузаронида шудааст, ки ба тири абсисса параллел аст. Ординатаи нуқтаи расиширо ёбед.

- A) 3
- B) 10
- C) 7
- D) 1

15 Хосияти дурусти росткунчаро муайян кунед.

- A) Ҳар параллелограмме, ки тарафҳояш баробаранд, росткунча аст.
- B) Диагоналҳои росткунча перпендикуляр мебошанд.
- C) Диагоналҳои росткунча баробар нестанд.
- D) Ҳамаи кунҷҳои росткунча баробаранд.

16 Яке аз тарафҳои росткунча 8 дм ва диагоналаш назар ба ин тараф 1,25 маротиба дарозтар аст. Масоҳати росткунчаро ёбед.

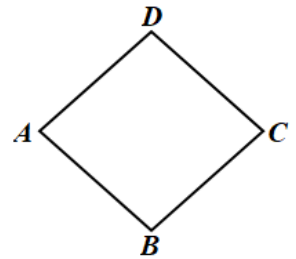
- A) 24 дм²
- B) 36 дм²
- C) 10 дм²
- D) 48 дм²

Чой барои сиёҳнавис

17

Масоҳати ромби $ABCD$ ба $242\sqrt{2}$ см² баробар буда, яке аз кунҷҳояш ба 135° баробар аст. Дарозии тарафи ромбро ёбед.

- A) 44 см
- B) 11 см
- C) 22 см
- D) $11\sqrt{2}$ см

18

Масофаи байни нуқтаҳои $A(-1; 5)$ ва $B(-1; -14)$ -ро ёбед.

- A) 20
- B) 17
- C) 18
- D) 19

19

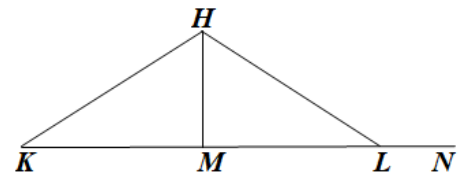
Мувофиқати ифода ва қимати онро муайян кунед:

A) $\sqrt[6]{8} \cdot \sqrt{2}$	1) 3
B) $25^{0,7} \cdot 5^{-1,4}$	2) 2
C) $\sqrt{3} \operatorname{tg} 60^\circ$	3) 8
D) $4 \lg^2 10$	4) 4
	5) 1

20

Дар расм секунҷаи баробарпахлуи KLN дода шудааст: $\angle HLM = 30^\circ$ ва HM баландӣ аст. Мувофиқати кунҷ ва бузургии онро муайян кунед:

A) $\angle HML$	1) 150°
B) $\angle KHM$	2) 60°
C) $\angle HKM$	3) 120°
D) $\angle HLN$	4) 90°
	5) 30°

Чой барои сиёҳнавис

21 Қимати ифодаро ҳисоб кунед:

$$\frac{4\log_3 36}{\log_{25} 5} - \frac{2\log_3 12}{\log_{81} 3}.$$

Ҷавоб:

22 Муодиларо ҳал кунед. Агар муодила якчанд реша дошта бошад, дар ҷавоб суммаи решаҳоро нависед:

$$(x - 4)(2^{\sqrt{x-6}} - 8) = 0.$$

Ҷавоб:

23 Харидор қуртаро 20% ва пойафзолро 6% қиматтар харида, барои ҳар ду харид ҳамагӣ 392 сомонӣ харч кард, ки аз нархи аввалаи умумии онҳо 12% зиёдтар аст. Нархи аввалаи пойафзолро ёбед.

Ҷавоб:

24 Нобаробарии $|x - 1, 3| > 4$ -ро чанд адади бутун қаноат намекунад?

Ҷавоб:

Ҷой барои сиёҳнавис

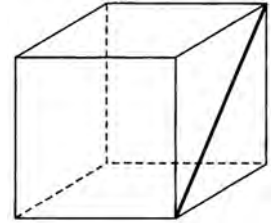
25 Бо тартиби додашуда пайдарпайии $343; 49; x; \dots$ прогрессияи геометрӣ мебошад. Қимати x -ро ёбед.

Ҷавоб:

26 Периметри хурдтарини буриши тирии силиндреро ёбед, ки ҳаҷми он ба 64π баробар аст.

Ҷавоб:

27 Масоҳати сатҳи пурраи куб ба 192 м^2 баробар аст. Дарозии диагонали рӯяи кубро ёбед.

Ҷавоб:

Лутфан, ба варақаи ҷавобҳо гузаронидани ҷавобҳоятонро фаромӯш накунад. Пур кардани варақаи ҷавобҳо ҳатмӣ аст.

Ҷой барои сиёҳнавис

1 Масофаи як сантиметри харита ба 5 км дар маҳал баробар аст. Миқёси ададии харитаро муайян кунед.

- A) 1:500 000
- B) 1:500
- C) 1:5 000
- D) 1:5 000 000

2 Азимути 90° ба кадом самт мувофиқ меояд?

- A) шарқ
- B) ғарб
- C) шимол
- D) ҷануб

3 Муҳаққиқе, ки бори аввал Қутби Ҷанубиро фатҳ кардааст.

- A) Руал Амундсен
- B) Васко да Гама
- C) Ҷеймс Кук
- D) Фернан Магеллан

4 Шаршараи аз ҳама баландтарин.

- A) Анхел
- B) Виктория
- C) Ниагара
- D) Стенли

5 Кадом ҷараёни сарди уқёнусӣ аз қисмати ҷанубу шарқии Амрикои Ҷанубӣ мегузарад?

- A) ҷараёни Перу
- B) ҷараёни Фолкленд
- C) ҷараёни Бенгал
- D) ҷараёни Канар

6 Кадом дарё ба уқёнуси Яхбастаи Шимолӣ мерезад?

- A) Об
- B) Амур
- C) Меконг
- D) Волга

7 Кадом кӯл аз ҷиҳати масоҳат мақоми якумро ишғол менамояд?

- A) Атабаска
- B) Мичиган
- C) Байкал
- D) Лобнор

8 Хатти сарҳади Тоҷикистон бо Афғонистон тавассути кадом дарё мегузарад?

- A) Мурғоб
- B) Сир
- C) Панҷ
- D) Вахш

9 Канданин фоиданоке, ки аз кони Хоҷамӯмин истихроҷ мешавад.

- A) намаки ошӣ
- B) нуқра
- C) ангишт
- D) тилло

10 Аз рӯйи шумораи аҳоли калонтарин ноҳияи маъмурии вилояти Хатлон.

- A) Хуросон
- B) Кушониён
- C) Восеъ
- D) Шаҳритус

11 Соҳаи асосии растанипарварии вилояти Хатлонро муайян кунед.

- A) анҷибарпарварӣ
- B) картошкапарварӣ
- C) пахтакорӣ
- D) тамокупарварӣ

12 Дар кадом ноҳияи иқтисодии Тоҷикистон соҳаҳои мошинсозӣ ва металлургияи ранга бештар рушд кардаанд?

- A) Қўлоб
- B) Ҳисор
- C) Вахш
- D) Рашт

13 Дар кадом шаҳри Тоҷикистон фурудгоҳи байналмилалӣ сохта шудааст?

- A) Турсунзода
- B) Бохтар
- C) Норак
- D) Истаравшан

14) Забони давлатии Австралия.

- A) фаронсавӣ
- B) португалӣ
- C) англисӣ
- D) испанӣ

15) Кадом мамлакат ба қатори бузургтарин истеҳсолкунандагони нахи пахта дохил мешавад?

- A) Муғулистон
- B) Шведсия
- C) Арабистони Саудӣ
- D) Чин

16) Дар кадом шаҳр миқдори боришоти миёнаи солона аз ҳама бештар аст?

- A) Маскат
- B) Триполи
- C) Сано
- D) Монровия

17) Нимҷазирае, ки шаҳри Лиссабон дар он ҷойгир аст.

- A) Балкан
- B) Кола
- C) Пиреней
- D) Апеннин

18) Мамлакате, ки неругоҳи барқии обии Тукури дар ҳудуди он сохта шудааст?

- A) Венесуэла
- B) Бразилия
- C) Канада
- D) Чин

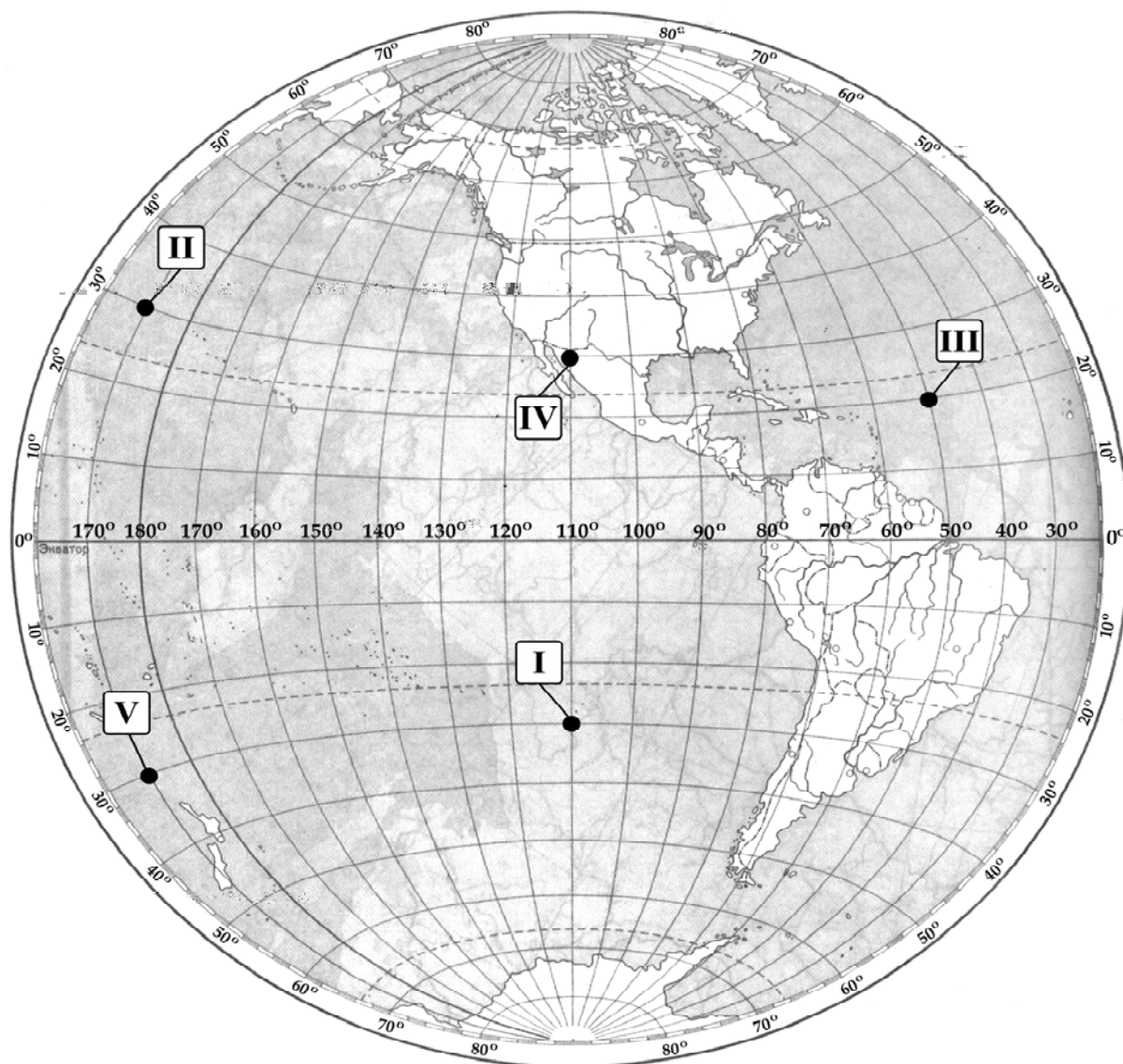
19) Давлати узви Ташкилоти Давлатҳои Содиркунандаи Нафт (ОПЕК).

- A) Ҷопон
- B) Эрон
- C) Озарбойҷон
- D) Туркменистон

20) Сохти сиёсӣ-маъмурии кадом мамлакат федеративӣ аст?

- A) Мавритания
- B) Бразилия
- C) Боливия
- D) Полша

Мувофиқати координатаҳои географӣ ва рақамро, ки онҳо дар харита бо он ишора шудаанд, муайян намоед:

A) 30° а. ҷ. ва 110° т. ғ.

1) II

B) 30° а. ш. ва 170° т. ш.

2) V

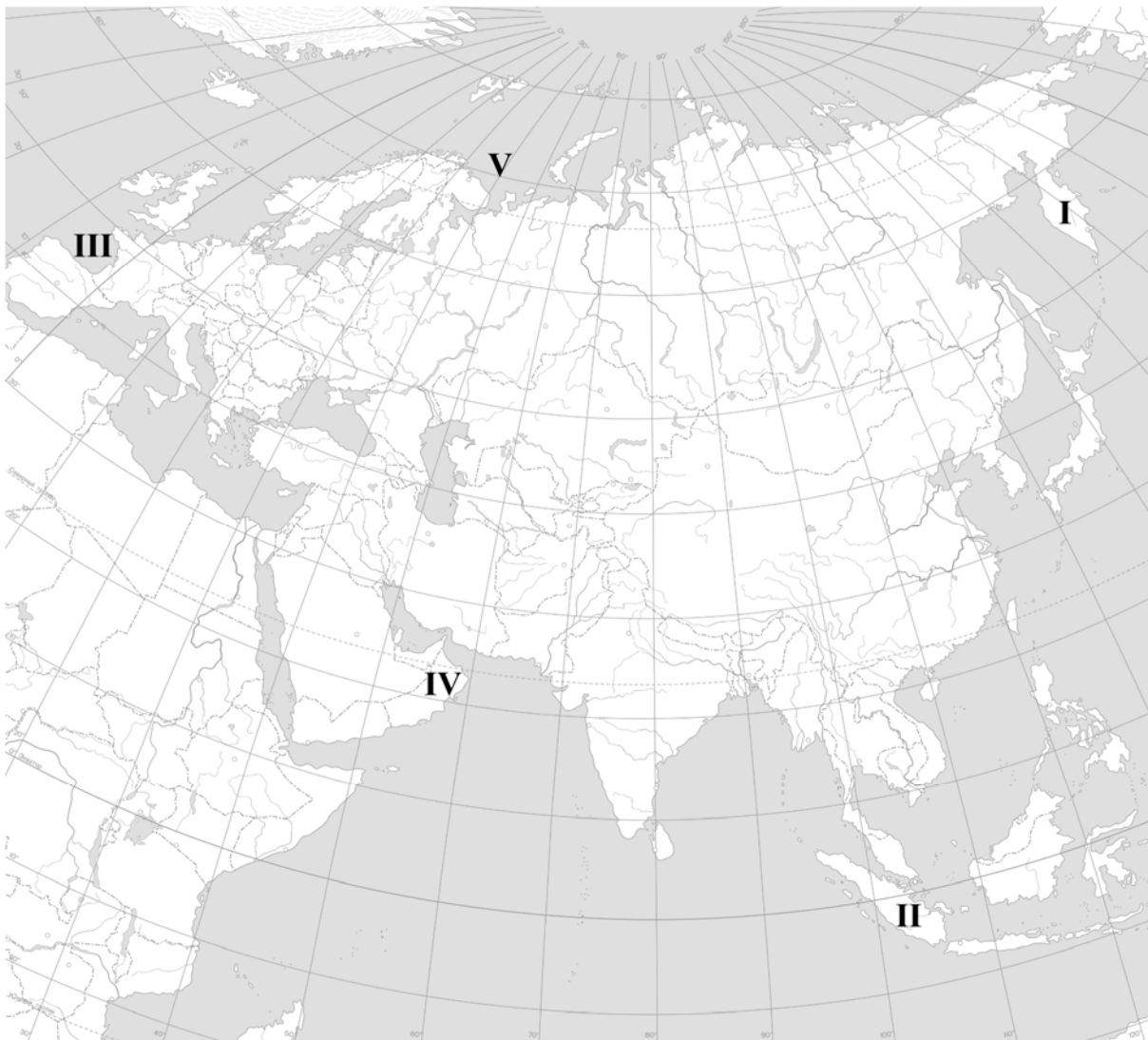
C) 30° а. ҷ. ва 170° т. ш.

3) I

D) 30° а. ш. ва 110° т. ғ.

4) III

5) IV

A) баҳри Баренс

1) II

B) ҷазираи Суматра

2) V

C) нимҷазираи Камчатка

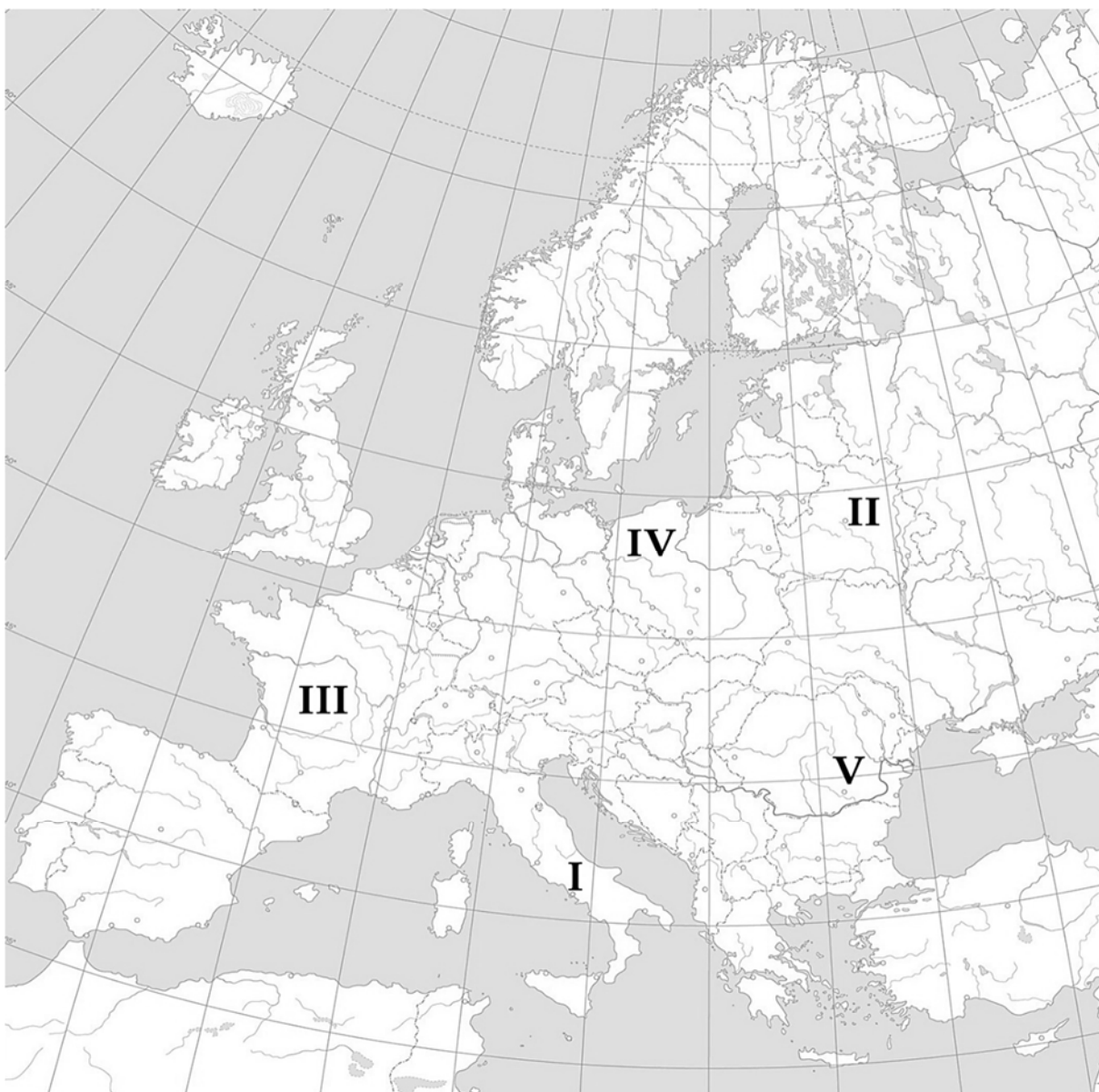
3) IV

D) халиҷи Бискай

4) III

5) I

Мувофиқати давлат ва рақамро, ки бо он дар харита ишора шудааст, муайян намоед:

A) Фаронса

1) III

B) Беларус

2) I

C) Полша

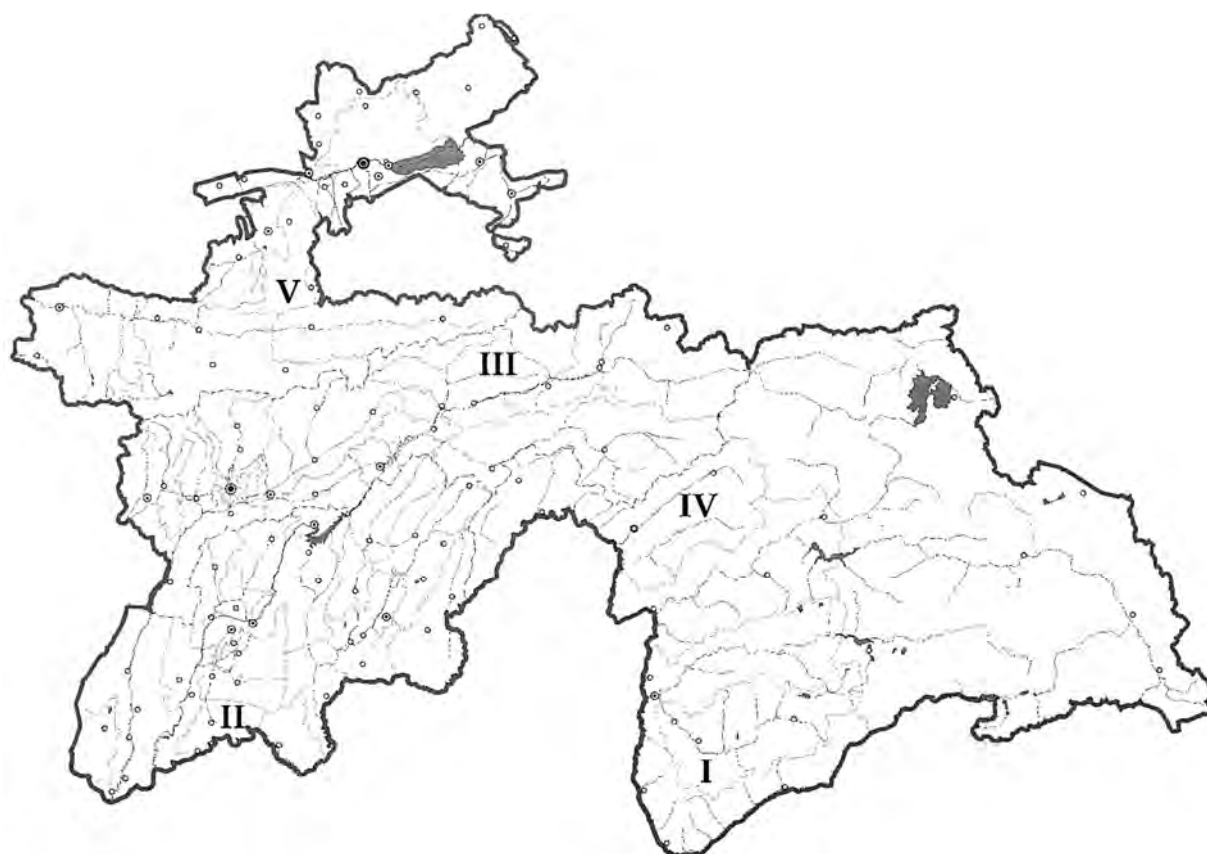
3) IV

D) Италия

4) V

5) II

Мувофиқати ноҳия ва рақамро, ки ин ноҳия дар харита бо он ишора шудааст, муайян намоед:

A) Деваштич

B) Рашт

C) Ванҷ

D) Чайхун

1) IV

2) II

3) I

4) III

5) V

Агар дар давоми як шабонарӯз ҳарорати пасттарин -4°C ва баландтарин $+8^{\circ}\text{C}$ ба қайд гирифта шавад, амплитудайи шабонарӯзӣ ба чанд дараҷа баробар мешавад?

Ҷавоб:

Агар баландии мутлақи теппа 825 м ва хатти уфуқӣ дар доманааш 182 м бошад, баландии нисбии он ба чанд метр баробар аст?

Ҷавоб:

Лутфан, ба варақаи ҷавобҳо гузаронидани ҷавобҳои тоҷро фаромӯш накунед. Пур кардани варақаи ҷавобҳо ҳатмӣ аст.

Read the text and choose the right answer 1**Billionaire Helps Students**

A billionaire investor gave almost 400 graduating college seniors a gift to pay off their student loans. He gave this gift during his 2019 speech at the college.

His news shocked the crowd. One graduate thought that he was lying. The college president said that he had never seen before a gift like this.

A representative said that the investor will give \$40 million to help pay off the student loans. Each student has a loan of about \$48,000.

For most colleges and universities across the USA, analysts think that student loan debt was about 41.5 trillion last year.

1 An ... billionaire helped students.

- A) American
- B) Arabian
- C) Indian
- D) Italian

2 During the speech at the college the investor ... to pay the student loans.

- A) promised
- B) refused
- C) insisted
- D) deceived

3 The billionaire's speech shocked ...

- A) no one
- B) anyone
- C) someone
- D) everyone

4 Hearing the news, one of the students remained ...

- A) skeptical
- B) critical
- C) practical
- D) political

5 The college president had never seen such ...

- A) occupations
- B) donations
- C) nations
- D) operations

6 The investor is going to give ... million dollars to help the students.

- A) fourteen
- B) fourth
- C) forty
- D) four

7 ... think that student loan debt was about 41.5 trillion last year.

- A) Students
- B) Investors
- C) Experts
- D) Crowds

8 The story is about a kind of ...

- A) show
- B) mistrust
- C) charity
- D) harmony

Read the text and choose the right answer 9-16.

A Mystery at the Library

Emma loved 9 books, so she 10 a lot of time at the library. One day, she noticed 11 old book 12 a missing cover. 13 she opened the book, she found a note inside 14. The note had strange symbols and a small map. Curious, Emma asked the librarian about it, but he had 15 seen the book before. She decided to follow the map, hoping to solve the 16.

9	A) reads	B) readings	C) read	D) reading
10	A) spends	B) spent	C) spend	D) spending
11	A) the	B) -	C) a	D) an
12	A) to	B) in	C) with	D) on
13	A) How	B) What	C) When	D) Why
14	A) itself	B) its	C) it's	D) it
15	A) seldom	B) every	C) ever	D) never
16	A) book	B) librarian	C) library	D) mystery

17 I wish I ... so rude to her yesterday.

- A) weren't
- B) wasn't
- C) haven't been
- D) hadn't been

18 She can't It's after ten o'clock.

- A) be coming
- B) to come
- C) come
- D) have come

19 I am getting sick because I ... cold water every day.

- A) drink
- B) swim
- C) clean
- D) wash

20 I have not phoned Ann for ages. I ... phone her tonight.

- A) have
- B) has
- C) must
- D) might to

21 Match the words in Column A with the definitions in Column B.

Column A

- A) vein
- B) liver
- C) brain
- D) blood

Column B

- 1) a large organ in the body that cleans the blood
- 2) a blood vessel
- 3) the red liquid that circulates in the arteries and veins
- 4) the organ inside the head that controls thought
- 5) the upper front part of the body of humans

22 Match the words in Column A with the synonyms in Column B.

Column A

- A) education
- B) skill
- C) process
- D) statistics

Column B

- 1) rule
- 2) experience
- 3) procedure
- 4) data
- 5) schooling

23 Match the words in Column A with the definitions in Column B.

Column A

- A) life
- B) baby
- C) family
- D) mother

Column B

- 1) a very young child
- 2) a woman who gives birth to a child
- 3) a group of people who are related to each other
- 4) the period from birth to death
- 5) a group of people working together

24 Match the words in Column A with their antonyms in Column B.

Column A

- A) bright
- B) careful
- C) cheap
- D) clean

Column B

- 1) careless
- 2) dull
- 3) dirty
- 4) late
- 5) expensive

25 Match the sentences in Column A with their continuations in Column B.

Column A

- A) We went out for a walk,
- B) He bought a new phone,
- C) She works hard,
- D) They didn't hurry,

Column B

- 1) though I had seen it several times.
- 2) though he didn't need it.
- 3) though they were late.
- 4) although she doesn't enjoy her job.
- 5) although the weather was bad.

Lesen Sie bitte den Text. Wählen Sie danach die richtige Antwort aus 1-8.

Die Sommerferien

Mein Name ist Marie Müller und ich komme aus Deutschland. Der Sommer ist meine Lieblingsjahreszeit. Das Wetter ist im Sommer meistens sonnig und es regnet selten. Im Sommer haben wir keinen Unterricht. Die Ferien fangen Anfang Juni an und alle können verreisen. Einige fahren ans Meer, andere in die Berge.

Ich möchte diesen Sommer meine Großeltern in der Schweiz besuchen. Sie sind vor fünf Jahren in die Schweiz gezogen und haben ein schönes Haus am See gekauft. Da will ich meine Ferien verbringen. Dort kann ich schwimmen und in der Sonne liegen. Der See ist nur 50 Meter vom Haus meiner Großeltern entfernt. Meine Großeltern fehlen mir sehr und ich freue mich, sie wiederzusehen. Ich bleibe dort einen ganzen Monat, danach holen mich meine Eltern ab.

1 Das Wetter ist im Sommer fast immer

- A) reich an Sonnenschein
- B) von Wolken bedeckt
- C) regnerisch
- D) kühl

2 Im Sommer hat Marie

- A) keine Schule
- B) keine Freizeit
- C) viele Hausaufgaben
- D) viel zu tun

3 Die Ferien ... Anfang Juni und alle können verreisen.

- A) beendigen
- B) enden
- C) beenden
- D) beginnen

4 Wohin sind die Großeltern von Marie vor 5 Jahren gezogen?

- A) in ein deutschsprachiges Land
- B) nirgendwohin
- C) auf eine Insel
- D) in ein zentralasiatisches Land

5 Der See ist nur ... Meter vom Haus meiner Großeltern entfernt.

- A) ein
- B) fünfzig
- C) fünf
- D) dreißig

6 Marie ... ihre Großeltern sehr und sie freut sich, sie wiederzusehen.

- A) verachtet
- B) mag nicht
- C) vermisst
- D) hasst

7 Marie bleibt bei ihren Großeltern ...

- A) 7 Tage
- B) 5 Jahre
- C) 31 Tage
- D) 1 Woche

8 Worum geht es in diesem Text?

- A) um das Schulleben von Marie
- B) um einen schönen See in Deutschland
- C) um Maries Sommerferien
- D) um die Lieblingsjahreszeit von Maries Eltern

Lesen Sie bitte den Text. Wählen Sie danach die richtige Antwort aus 9-16.

Der Balkon ist das zweite Wohnzimmer!

Die Deutschen verbringen 9 Freizeit gerne auf dem Balkon. Kein Wunder - hier kann man es sich richtig gemütlich 10! Die Deutschen lieben es grün. Für die grüne Oase auf dem Balkon gibt es 11 Blumen und Pflanzen im Gartenzentrum. 12 Angebot ist groß, und neue Stühle, Tische oder Sofas 13 man auch gleich kaufen. Vom Frühling bis zum Herbst sitzen die Deutschen mit Familien und Freunden 14 dem Balkon oder genießen 15 gemütlichen Abend zu zweit. Für manche ist "Balkonien" sogar ein 16. Auch das Feiern auf dem Balkon ist ganz o.k. – man darf nicht nur die Nachbarn stören oder man lädt sie einfach ein!

Das Leben. DaF. Hermann Funk u.a. Cornelsen, Berlin 2021

9	A) ihres	B) ihrem	C) ihr	D) ihre
10	A) machtest	B) machen	C) machst	D) macht
11	A) buntes	B) buntem	C) bunter	D) bunte
12	A) Des	B) Die	C) Das	D) Der
13	A) können	B) kannst	C) kann	D) konntest
14	A) ins	B) ans	C) beim	D) auf
15	A) eine	B) einer	C) eines	D) einen
16	A) Urlaubszieles	B) Urlaubsziels	C) Urlaubsziele	D) Urlaubsziel

17 Ich möchte mich mit dir ... deine Zukunft unterhalten.

- A) ans
- B) über
- C) aufs
- D) beim

18 Ich ... gern nach Hamburg, weil meine Freundin dort wohnt.

- A) fährst
- B) fährt
- C) fahre
- D) fahren

19 ... ist eine der vier Jahreszeiten.

- A) Der Winter
- B) Der Wimper
- C) Der Wächter
- D) Das Wasser

20 Die Tante ... auf die Kinder aufpassen.

- A) konntest
- B) können
- C) kann
- D) kannst

21 Was passt? Ordnen Sie bitte zu.

A) Monat	1) eine der vier Teile eines Monates
B) Woche	2) einer der zwölf Teile eines Jahres
C) Jahr	3) einer der sieben Teile einer Woche
D) Tag	4) ein der hundert Teile eines Jahrhunderts
	5) ein der vierundzwanzig Teile eines Tages

22 Was passt? Finden Sie Wörter mit ähnlicher oder gleicher Bedeutung.

A) Wettbewerb	1) Konkurs
B) Komfort	2) Bequemlichkeit
C) Anzeige	3) Annonce
D) Furcht	4) Angst
	5) Wettkampf

23 Was passt? Ordnen Sie bitte zu.

A) Können wir uns morgen treffen?	1) Um 14:40 Uhr.
B) Um wie viel Uhr soll ich zu dir kommen?	2) Ein rotes Kleid.
C) Wo soll ich dich abholen?	3) Im Park.
D) Was ziehst du an?	4) Ja natürlich.
	5) Nur dich.

24 Was passt? Ordnen Sie bitte zu.

A) 8:15 Uhr	1) Es ist fünf (Minuten) vor halb neun.
B) 8:25 Uhr	2) Es ist Viertel nach acht.
C) 8:55 Uhr	3) Es ist Viertel vor neun.
D) 8:45 Uhr	4) Es ist Viertel vor acht.
	5) Es ist fünf (Minuten) vor neun.

25 Was passt? Ordnen Sie bitte zu.

A) Der Sohn	1) bist seine Tante.
B) Der Bruder meiner	2) Mutter ist mein Onkel.
C) Die Söhne meiner Schwester	3) deine Enkelin.
D) Die Tochter deines Sohnes ist	4) sind meine Neffen.
	5) meines Bruders ist mein Neffe.

Lisez le texte et choisissez une bonne réponse 1-8.

Une noix et deux garçons

Deux petits garçons Pierre et Nicol jouaient ensemble. Pierre a vu une noix sur la terre. Avant qu'il puisse la prendre, Nicol l'a pris.

Pierre a demandé : « Donne-moi la noix. C'est à moi. Je l'ai vu le premier ».

Nicol a répondu : « C'est à moi ».

Cela a amené à la querelle entre ces deux petits garçons. Notamment alors un grand garçon est venu chez eux. Après l'observation de la querelle entre les garçons il a dit : « Donnez-moi la noix, et je réglerai votre querelle ».

Il a brisé la noix sur deux parties. Il a sorti la semence fructifère. Il a donné une semi-coquille à Pierre et une autre semi-coquille à Nicol. Il a mis la semence fructifère dans sa bouche et a dit : « C'est pour la décision de votre querelle ».

1 ... jouaient dans la rue.

- A) Les garçons
- B) Les femmes
- C) Les filles
- D) Les gens

2 Qui a vu la noix le premier ?

- A) Pierre
- B) Nicol
- C) Une autre garçon
- D) On ne sait pas

3 Qui a pris la noix premièrement ?

- A) Personne
- B) Un grand garçon
- C) Pierre
- D) Nicol

4 Qu'est-ce que s'est passé entre deux garçons?

- A) Une dispute
- B) Un partenariat
- C) Un accord
- D) Une amitié

5 Un grand garçon a proposé de

- A) prendre la semence fructifère
- B) régler la querelle
- C) briser la noix
- D) manger la noix

6 Le grand garçon a brisé la noix et a donné ... aux garçons.

- A) les conseils
- B) le fruit
- C) les coquilles
- D) la semence

7 Comment le grand garçon a-t-il réglé la querelle des garçons ?

- A) Il a jeté la semence fruitière.
- B) Il a donné la noix à Pierre.
- C) Il a mangé la semence fruitière.
- D) Il a donné la noix à Nicol.

8 De quoi s'agit-il dans cette histoire ?

- A) De promenade des enfants
- B) De manger la noix
- C) D'une querelle de deux garçons
- D) De règlement de la querelle

Lisez le texte et choisissez une bonne réponse 9-16.

La morte-saison

La catastrophe __9__ d'être si brusque, on avait poussé. Denise dehors si rudement, qu'elle prit venait __10__ vingt-cinq francs soixante-dix d'une main machinale ne se demandant où aller et que __11__. Elle battait le quartier... Soudain, de l'autre côté de la rue, __12__ écriteau l'arrêta : « Chambre garnie à louer. » C'était le __13__ qui ne lui faisait pas peur, tellement la maison paraissait pauvre. Le vieux Bourras y __14__ un commerce des cannes et des parapluies.

__15__ avez une chambre, monsieur ? demanda Denise. Il répondit, après avoir regardé sa __16__ robe propre :

- Quinze francs par mois.

9	A) venaient	B) venions	C) venais	D) venait
10	A) cette	B) ses	C) sa	D) son
11	A) font	B) fais	C) fait	D) faire
12	A) une	B) des	C) un	D) les
13	A) première	B) premiers	C) premier	D) premières
14	A) tenir	B) tenais	C) tenaient	D) tenait
15	A) Tu	B) Elle	C) Nous	D) Vous
16	A) petit	B) petites	C) petits	D) petite

17 Chaque été nous ... des légumes.

- A) avons cultivé
- B) cultivions
- C) ont cultivé
- D) cultivent

18 Je ... ai dit la vérité.

- A) le
- B) les
- C) lui
- D) la

19	Ce ... homme marchait lentement.	
	A) vieil B) vieux C) vieils D) vieille	
20	Les élèves ... à l'excursion.	
	A) allez B) allons C) vont D) va	
21	Associez les éléments de deux colonnes.	
	A) une pomme B) une pomme de terre C) une maison D) une robe	1) C'est un légume. 2) C'est un fruit. 3) C'est un vêtement. 4) C'est un logement. 5) C'est un auto.
22	Associez les éléments de deux colonnes.	
	A) Lola est malade et B) Le français est C) A l'école nous D) Salim est sportif et	1) étudies à l'école № 5. 2) une langue assez difficile. 3) apprenons le français. 4) il prend part aux compétitions. 5) elle est absente aujourd'hui.
23	Associez les éléments de deux colonnes.	
	A) Il <i>faisait</i> beau. B) Nous <i>sommes allés</i> au musée. C) Nous <i>sommes</i> étudiants. D) Après demain Alijon <i>aura</i> 18 ans.	1) Passé composé 2) Futur simple 3) Présent 4) Imparfait 5) Futur immédiat
24	Associez les éléments de deux colonnes.	
	A) Combien de livres y a-t-il B) Où se trouve C) Combien de jours D) Quand vas-tu	1) le parc Aïni ? 2) sur votre table ? 3) aller en mission ? 4) devant la bibliothèque ? 5) vous reposez-vous ?
25	Associez les éléments de deux colonnes.	
	A) noire B) illégale C) étroite D) impossible	1) gentille 2) légale 3) possible 4) large 5) blanche

إِقْرَأِ النَّصَّ وَ اخْتَرِ الْجَوَابَ الصَّحِيحَ 1-8.

رُودَكِي

هُوَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ رُودَكِي السَّمَرْقَنْدِي وَأَصْلُهُ مِنْ رُودَكٍ إِحْدَى قُرَى سَمَرْقَنْدٍ، وَكَانَ إِلَى جَانِبِ شَاعِرِيَّتِهِ حَسَنُ الصَّوْتِ فَاشْتَعَلَ بِالْإِطْرَابِ وَتَعَلَّمَ الْعَرَفَ عَلَى الْبَرْبَطِ مِنْ أَبِي الْعَبَّكَ الْبُخْتِيَارِي. لَمْ يَكُنْ رُودَكِي أَوَّلَ شُعْرَاءِ الْفُرْسِ وَلَكِنَّهُ كَانَ أَوَّلَ شَاعِرٍ بَلَغَ الشَّعْرُ الْفَارِسِيَّ كَمَالَهُ عَلَى يَدَيْهِ، وَاشْتَهَرَ بِالْعَرَاةِ وَالْإِجَادَةِ لَا سِيَّمَا فِي الْعَزْلِ. وَذَهَبَ الرَّشِيدِي السَّمَرْقَنْدِي إِلَى أَنَّ شِعْرَهُ أَزْبَى عَلَى الْمَلُيُونَ وَثَلَاثُمِئَةِ أَلْفٍ بَيْتٍ ، كَمَا نَقَلَ الْعُوفِي أَنَّ أَشْعَارَهُ بَلَغَتْ مِائَةَ دَفْتَرٍ، وَهَذِهِ الْمُبَالَغَةُ لَهَا دَلَالَتُهَا عَلَى وَفَرَةِ أَشْعَارِهِ الَّتِي لَمْ يَبْقَ مِنْهَا غَيْرُ الْقَلِيلِ، وَبِهِمُنَا قَبْلَ كُلِّ شَيْءٍ مِنْ أَمْرِ رُودَكِي نَظْمُهُ لِمَنْتَوِي كَلِيلَةَ وَدِمْنَةَ عَنِ الْفَارِسِيَّةِ، وَيَقُولُ الْعُنْصُرِيُّ إِنَّهُ ظَفَرَ بِأَرْبَعِينَ أَلْفٍ دِرْهَمٍ صَلَةً عَلَى ذَلِكَ. عَاصَرَ الرُّودَكِي الْأَمِيرَ نَصْرَ بْنَ أَحْمَدَ السَّامَانِي. وَكَانَ شَاعِرُهُ الْأَثِيرُ وَمَدَحَ أُمَرَاءَ بَنِي سَامَانَ وَرِجَالَ دَوْلَتِهِمْ فَأَجْزَلُوا لَهُ الْعَطَاءَ وَعَاشَ خَفْضَ وَثَرَاءَ. نُوفِي رُودَكِي بَيْنَ عَامَي ٣٢٩ - ٣٣٠هـ / ٩٤٠ - ٩٤١م .

1 ما هِيَ كُنْيَةُ رُودَكِي ؟

- (A) رُودَكِي
- (B) مُحَمَّدٌ
- (C) جَعْفَرٌ
- (D) عَبْدُ اللَّهِ

2 بِمِ اسْتَعَلَ رُودَكِي ؟

- (A) بِالْإِطْرَابِ
- (B) بِالْتَّدْرِيسِ
- (C) بِالرَّوَايَةِ
- (D) بِالرَّسْمِ

3 هل كَانَ رُودَكِي أَوَّلَ شُعْرَاءِ الْفُرْسِ ؟

- (A) لا، كَانَ أَوَّلَ شُعْرَاءِ الْعَرَبِ
- (B) لا، كَانَ آخِرَ شُعْرَاءِ الْفُرْسِ
- (C) نَعَمْ، كَانَ أَوَّلَ شُعْرَاءِ الْفُرْسِ
- (D) لا، لَمْ يَكُنْ أَوَّلَ شُعْرَاءِ الْفُرْسِ

بِمَا اشْتَهَرَ رُودَكِي ؟

(A) بِالْغَزَاةِ وَالْإِجَادَةِ

(B) بِالْكِتَابَةِ وَالْقِرَاءَةِ

(C) بِخَطِّهِ الْجَمِيلِ

(D) بِقِصَصِهِ الْعَجِيبَةِ

هَلْ بَقِيَ كُلُّ أَشْعَارِ رُودَكِي إِلَى يَوْمِنَا هَذَا ؟

(A) لَا، لَمْ يَبْقَ شَيْءٌ

(B) لَا، لَمْ يَبْقَ إِلَّا قَلِيلٌ

(C) نَعَمْ، بَقِيَ إِلَيَّ يَوْمِنَا هَذَا

(D) نَعَمْ، بَقِيَ كُلُّهَا

أَيُّ مَثْنَوِيٍّ نَظَّمَ رُودَكِي ؟

(A) الْمَثْنَوِيَّ الْمَعْنَوِيَّ

(B) خَمْسَةَ

(C) كَلِيلَةً وَ دِمْنَةً

(D) شَاهِنَامَه

فِي زَمَنِ أَيِّ أَمِيرٍ عَاشَ رُودَكِي ؟

(A) أَسَدُ بْنُ سَامَانُخْدَاتٍ

(B) إِسْمَاعِيلُ بْنُ أَحْمَدَ

(C) نَصْرُ بْنُ أَحْمَدَ

(D) نُوحُ بْنُ أَحْمَدَ

عَمَّنْ يَتَحَدَّثُ فِي النَّصِّ ؟

(A) عَنْ رَئِيسِ قَرْيَةِ رُودَاكٍ

(B) عَنْ كُتَيْبَةِ شَاعِرِ رُودَكِي

(C) عَنْ شَاعِرِ رُودَكِي

(D) عَنْ أُمَرَاءِ بَنِي سَامَانَ

إِقْرَأِ النَّصَّ وَ اخْتَرِ الْجَوَابَ الصَّحِيحَ 9-16.

الفلاح النشيط

9_ في إحدى الفرى 10_ نشيط، يهتم بزراعته وحيواناته، ويعتني بأعماله، ولذلك كان
 11_ أجود الزرع، وحيواناته أحسن الحيوانات.
 فعجب 12_ ذلك أهل القرية وسألوه عن سبب نجاحه فقال لهم: إني فلاح مثلكم، ولكنني أستيقت
 مبكرًا كل صباح 13_ إلى حقلتي وأقضي فيه ساعات النهار بين الحرث و 14_ والري ومراقبة الزرع
 والماشية وبذلك نجحت.
 فلما سمع أهل القرية ذلك 15_ على همته وقادوه في عمله وعرفوا أن الغنى لا يكون 16_ بالجد
 والنشاط.

9	(A) كانا	(B) كانوا	(C) كانت	(D) كان
10	(A) فلاحتان	(B) فلاح	(C) فلاحه	(D) فلاحان
11	(A) زرعهم	(B) زرعهن	(C) زرعها	(D) زرعهُ
12	(A) في	(B) مع	(C) من	(D) إلى
13	(A) فتبادر	(B) فبيادر	(C) فأبادر	(D) فتبادر
14	(A) عزق	(B) العزق	(C) العزق	(D) العزق
15	(A) مدحوني	(B) مدحونا	(C) مدحوك	(D) مدحوه
16	(A) إلى	(B) ل	(C) علي	(D) إلا

17 الأسد...

- (A) حيوان أهلي
 (B) حيوان وحشي
 (C) طير
 (D) حشرة

18 من ... وجد

- (A) جدي
 (B) جدي
 (C) جد
 (D) أجداد

- (A) سَحَابٍ
(B) سَحَابٌ
(C) أَصْحَابُ
(D) سَحَاباً

- (A) المَصْنَعِ
(B) المَطْبَخِ
(C) المَدْرَسَةِ
(D) المَذْرَعَةِ

- (A) أَنَا (1) تَتَذَكَّرُ
(B) أَنْتَ (2) أَتَذَكَّرُ
(C) هُوَ (3) نَتَذَكَّرُ
(D) نَحْنُ (4) يَتَذَكَّرُ
(5) تَتَذَكَّرِينَ

- (A) عَافُ (1) الْحَرْفُ
(B) غَرِيبٌ (2) الصِّفَةُ
(C) هِيَ (3) الضَّمِيرُ
(D) هَرَبَ (4) الْفِعْلُ
(5) الْأِسْمُ

اختر الجواب المناسب من العمود الأول بما يناسبه في العمود الثاني

(A) دوشنبه و موسكو	(1) نهران
(B) الدجلة و الفرات	(2) محيطان
(C) آسيا و إفريقيا	(3) قارتان
(D) الأطلسي و الهادي	(4) عاصمتان
	(5) مدينتان

اختر الجواب المناسب من العمود الأول بما يناسبه في العمود الثاني

(A) فاطمة عاملة	(1) في المدرسة الثانوية
(B) منورة مدرسة	(2) في مصنع النسيج
(C) مصطفى طيار	(3) في المستشفى
(D) أحمد طبيب	(4) في المدرعة
	(5) في شركة الطيران

اختر الجواب المناسب من العمود الأول بما يناسبه في العمود الثاني

(A) متى تستيقظ من النوم؟	(1) من مدينة دوشنبه
(B) ماذا تفعل في قاعة المطالعة؟	(2) أقرأ الكتاب
(C) أين تعلمت اللغة العربية؟	(3) من بلد تاجيكستان
(D) من أي بلد أنت؟	(4) في مدرسة المدينة
	(5) استيقظ مبكراً

АЛГЕБРА ВА ИБТИДОИ АНАЛИЗ

Формулаҳои зарби мухтасар:

$$\begin{aligned} 1) (a \pm b)^2 &= a^2 \pm 2ab + b^2; & 3) (a \pm b)^3 &= a^3 \pm 3a^2b + 3ab^2 \pm b^3; \\ 2) a^2 - b^2 &= (a - b)(a + b); & 4) a^3 \pm b^3 &= (a \pm b)(a^2 \mp ab + b^2). \end{aligned}$$

Формулаи ҳисобкунии решаҳои муодилаи квадратии $ax^2 + bx + c = 0$

бо коэффитсиентҳои ҳақиқӣ: $x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}.$

Дарачаҳои дорои нишондиҳандаи ратсионалӣ:

$$\begin{aligned} a^0 &= 1 (a \neq 0); & a^1 &= a; & a^x \cdot a^y &= a^{x+y}; & (a^x)^y &= a^{xy}; \\ a^{-n} &= \frac{1}{a^n}; & \frac{a^x}{a^y} &= a^{x-y}; & \left(\frac{a}{b}\right)^x &= \frac{a^x}{b^x}; & (a \cdot b)^x &= a^x \cdot b^x. \end{aligned}$$

Логарифмҳо:

$$\begin{aligned} \log_a a &= 1; & \log_a (b \cdot c) &= \log_a b + \log_a c; & \log_a (b^c) &= c \cdot \log_a b; \\ \log_a c &= \frac{1}{\log_c a}; & \log_a \left(\frac{b}{c}\right) &= \log_a b - \log_a c; & \log_a c &= \frac{\log_b c}{\log_b a}. \end{aligned}$$

Прогрессияи арифметикӣ:

$a_n = a_1 + d(n - 1)$ – формулаи аъзoi n -ум, ки дар ин ҷо d – фарқи он;

$S = \frac{a_1 + a_n}{2} \cdot n$ – формулаи суммаи n аъзoi аввал.

Прогрессияи геометрӣ:

$b_n = b_1 \cdot q^{n-1}$ – формулаи аъзoi n -ум;

$S_n = \frac{b_n \cdot q - b_1}{q - 1}$ – формулаи суммаи n аъзoi аввал, ки дар ин ҷо q – маҳраҷи он.

Ҳосила:

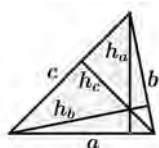
$$\begin{aligned} (c)' &= 0; & (kx + b)' &= k; & (x^k)' &= kx^{k-1}; & (e^x)' &= e^x; \\ (\ln x)' &= \frac{1}{x}; & (\sin x)' &= \cos x; & (\cos x)' &= -\sin x; & (\operatorname{tg} x)' &= \frac{1}{\cos^2 x}. \end{aligned}$$

Формулаи Нютон-Лейбнитс: $\int_a^b f(x)dx = F(x) \Big|_a^b = F(b) - F(a),$

ки дар ин ҷо $F(x)$ – функсияи ибтидоии $f(x)$ дар порчаи $[a; b]$ аст.

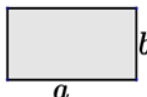
ГЕОМЕТРИЯ

Суммаи кунҷҳои дарунии n -кунҷа: $180^\circ(n - 2).$

Масоҳати секунҷа:

$S = \frac{1}{2}a \cdot h_a = \frac{1}{2}b \cdot h_b = \frac{1}{2}c \cdot h_c$ ё $S = \sqrt{p(p-a)(p-b)(p-c)},$ ки дар ин ҷо $p = \frac{a+b+c}{2},$ a, b, c – тарафҳо, h_a, h_b, h_c – баландиҳои секунҷа.

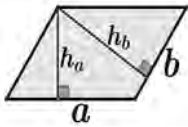
Масоҳати росткунҷа:

$S = a \cdot b$

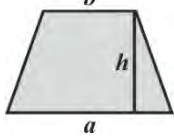
Масоҳати квадрат:

$S = a^2$

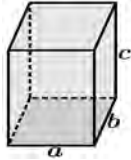
Масоҳати параллелограмм:

$$S = a \cdot h_a = b \cdot h_b$$

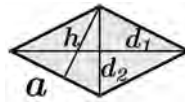
Масоҳати трапетсия:

$$S = \frac{a + b}{2} \cdot h$$

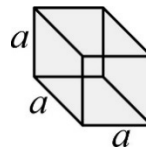
Ҳаҷми параллелепипед:

$$V = abc$$

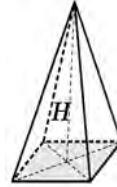
Масоҳати ромб:

$$S = a \cdot h = \frac{d_1 \cdot d_2}{2}$$

Ҳаҷми куб:

$$V = a^3$$

Ҳаҷми пирамида:

$$V = \frac{1}{3}SH$$

ТРИГОНОМЕТРИЯ

Баъзе аз қиматҳои функсияҳои тригонометрӣ:

Функсия	АРГУМЕНТ																
	0	$\frac{\pi}{6}$	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{3}$	$\frac{\pi}{2}$	$\frac{2\pi}{3}$	$\frac{3\pi}{4}$	$\frac{5\pi}{6}$	π	$\frac{7\pi}{6}$	$\frac{5\pi}{4}$	$\frac{4\pi}{3}$	$\frac{3\pi}{2}$	$\frac{5\pi}{3}$	$\frac{7\pi}{4}$	$\frac{11\pi}{6}$	2π
	0°	30°	45°	60°	90°	120°	135°	150°	180°	210°	225°	240°	270°	300°	315°	330°	360°
$\sin \alpha$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	1	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$-\frac{1}{2}$	$-\frac{\sqrt{2}}{2}$	$-\frac{\sqrt{3}}{2}$	-1	$-\frac{\sqrt{3}}{2}$	$-\frac{\sqrt{2}}{2}$	$-\frac{1}{2}$	0
$\cos \alpha$	1	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$-\frac{1}{2}$	$-\frac{\sqrt{2}}{2}$	$-\frac{\sqrt{3}}{2}$	-1	$-\frac{\sqrt{3}}{2}$	$-\frac{\sqrt{2}}{2}$	$-\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	1
$\operatorname{tg} \alpha$	0	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	1	$\sqrt{3}$	-	$-\sqrt{3}$	-1	$-\frac{\sqrt{3}}{3}$	0	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	1	$\sqrt{3}$	-	$-\sqrt{3}$	-1	$-\frac{\sqrt{3}}{3}$	0
$\operatorname{ctg} \alpha$	-	$\sqrt{3}$	1	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	0	$-\frac{\sqrt{3}}{3}$	-1	$-\sqrt{3}$	-	$\sqrt{3}$	1	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	0	$-\frac{\sqrt{3}}{3}$	-1	$-\sqrt{3}$	-

Робитаи ченаки градусӣ ва радиании кунҷ: $1^\circ = \frac{\pi}{180}$ радиан.

Формулаҳои ки робитаи функсияҳои тригонометрии як кунҷро ифода мекунанд:

$$\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha = 1;$$

$$\operatorname{tg} \alpha = \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha};$$

$$\operatorname{ctg} \alpha = \frac{\cos \alpha}{\sin \alpha};$$

$$\operatorname{tg} \alpha \cdot \operatorname{ctg} \alpha = 1;$$

$$1 + \operatorname{tg}^2 \alpha = \frac{1}{\cos^2 \alpha};$$

$$1 + \operatorname{ctg}^2 \alpha = \frac{1}{\sin^2 \alpha}.$$

Формулаҳои кунҷҳои дучанда:

$$\sin 2\alpha = 2 \sin \alpha \cdot \cos \alpha;$$

$$\operatorname{tg} 2\alpha = \frac{2 \operatorname{tg} \alpha}{1 - \operatorname{tg}^2 \alpha};$$

$$\cos 2\alpha = \cos^2 \alpha - \sin^2 \alpha;$$

$$\operatorname{ctg} 2\alpha = \frac{1 - \operatorname{tg}^2 \alpha}{2 \operatorname{tg} \alpha}.$$

Ҳалли муодилаҳои содатарини тригонометрӣ:

$$\sin x = a, |a| \leq 1,$$

$$x = (-1)^k \arcsin a + \pi k,$$

$$k \in \mathbb{Z};$$

$$\cos x = a, |a| \leq 1,$$

$$x = \pm \arccos a + 2\pi k,$$

$$k \in \mathbb{Z};$$

$$\operatorname{tg} x = a,$$

$$x = \operatorname{arctg} a + \pi k;$$

$$k \in \mathbb{Z};$$

$$\operatorname{ctg} x = a,$$

$$x = \operatorname{arcctg} a + \pi k,$$

$$k \in \mathbb{Z}.$$